

אתי רוזנצווייג • קריאת כיוון

תכנון ומימוש תהליכי טיפול ואבחון

etikivun@gmail.com | www.eti-kriatkivun.co.il | 058-326-4443

מוכנות לכיתה א' בתחום ההתנהגותי - רגשי

ילד העולה לכיתה א' נדרש באופן מלאכותי, חיצוני ושרירותי לעבור ממצב משוחרר בטבעו והרגליו לתוכנית מובנית, סמכותית ומאלצת. כמובן, שלו היה יודע כמה תתי סעיפים נדרשים ממנו, לא היה מגיע ללימודים..... העובדה שהקב"ה ברחמיו גורם למוח, לנפש ולכלל הכישורים להבשיל בתקופה זו, מאפשרת את הצלחתו אך מחייבת אותנו ההורים ואנשי המקצוע להיות מודעים ושותפים לכישורים הנדרשים ממנו ולהכינו במיטב האפשרי.

מספר תחומים הכרחיים לשילובו המיטבי של התלמיד בחיי בית ספר תקינים- ברובד ההתנהגותי:

סקרנות, רצון ללמידה ותחושת מוצלחות וביטחון פנימי כבר בגיל חמש ילד מגיע עם "ניסיון חיים" ומבט שיפוטי על העולם. לצורך גישה נינוחה, בריאה ומאפשרת צמיחה חשובה שההתנסויות שלו תהיינה חיוביות וממלאות ברצון ללמידה, נינוחות פנימית, גישה אוהדת ותחושת יכולת ורצון לכבוש גם את עולם בית הספר. סיפוק חוויות הצלחה זהו המפתח לתחום זה.

ילדים שאינם נהנים מהתוצר של עצמם, מבקרים אותו, [משליכים וקורעים עבודות] צריכים רק תוצר מושלם יתקשו להכיל כתב לא מותאם לדוגמה שמורה כתבה וכו..

כבוד לדרך, עידוד המאמץ ובניית אישיות עצמאית בעלת עין חיובית ונינוחה יסייעו לתלמיד בחוויותיו.

קשב וריכוז – ילד בגן יושב בריכוז בין 20-30 דקות. רוב היום הוא משחק, נע בין פינות שונות, יוצר, יוצא לחצר וחי, כאמור, בחופש יחסי. בכיתה א' נדרשת ממנו ישיבה אינטנסיבית, פרונטאלית אשר מעבר לחלק הטכני, הוא נדרש להיות קשוב זמן ארוך ולעבד כמויות של תכנים, הוראות, סמלים ומידע רב חדש. ילד עם קשיים בישיבה לאורך זמן, ניתוקים, הסחות דעת, תזזזתיות [היכולה לנבוע ממגוון סיבות ולא רק על רקע נוירולוגי, כמו: רעב, דאגות, חוסר בוויטמינים, קשיים בוויסות החושי, ירידה זמנית בשמיעה ועוד] יתקשה להשתלב בכיתה. הוא ייתפס כמפריע, חוצפן או חולמן ויפסיד חומר רב.

הבשורה היא כי קשב, כמו כל יכולת נוירולוגית, ניתן לשכלל ולהגמיש. אם מעריכים את הקשב ניתן להאריכו. משחקי קופסא, האזנה לסיפורים, ביצוע של שרשרת הוראות, סיפור פעיל וחברות עבודה הן פעילויות המאריכות את טווח הקשב והריכוז.

במידה ויש קושי מומלץ לבצע בדיקות ראייה ושמיעה, דם, תזונה ותשואול שיוודא שאין סיבה המהווה הסבר לקושי. ורק לאחר אימון בסביבה הביתית לפנות לייעוץ עם מומחה.

אתי רוזנצווייג • קריאת כיוון

תכנון ומימוש תהליכי טיפול ואבחון

etikivun@gmail.com | www.eti-kriatkivun.co.il | 058-326-4443

דחיית סיפוקים - שנים של מחקר הובילו למסקנה כי אינטליגנציה רגשית מהווה מרכיב משמעותי יותר להצלחה מאינטליגנציה שכלית. אחד המרכיבים הבולטים של אינטליגנציה זו היא היכולת לדחות סיפוקים, להמתין בסבלנות, להתגבר על דחף כמו רצון לפטפט, קימה מהכיסא, לסיים להעתיק, להתאמן בקריאה וכל שלל המטלות החדשות של כיתה א' הדורשות אימון בשריר דחיית הסיפוקים. מבחן המרשמלו הידוע נבא את הצלחתם של המתאפקים, לאורך השנים בכול תחומי החיים לעומת חבריהם שלא הצליחו להתגבר על רצום הרגעי.

ילדים שמתפרצים בבכי כתגובה מיידית על קונפליקטים ותסכולים, מקמטים את עבודתם, צועקים ומתפרצים יתקשו בהתמודדות עם שלל המשימות המתגרות ללא הכנה מוקדמת.

הצבת מטלות מורכבות, איתגור הילד באופן מותאם [רמת התמודדות נעה בין רמת הנאה לבין רמת תסכול, יש להיות רגישים ולנוע בעדינות בין קצוות הרצף], לא לעבד ולהגיש לו הכול מוכן ולעוס, מתן תפקידים, עמידה על המילה, הקניית הרגלים של איפוק, ציות וסבלנות מסייעים למוכנות זו. וכשם שיש לנו ההורים כוח לעשות זאת בתחומים עקרוניים כדוגמת הפרדה בין בשר לחלב, הלכות שבת כך מומלץ להרחיב לאט, בנועם, באהבה ובהדרגה לתחומים נוספים, למען הצלחת ילדינו.

יכולת פרגמאטית היכולת לתקשר עם כל דמות באופן המותאם למעמדה היא חלק מהבנת קודים תקשורתיים וחברתיים. לגננת הפניה היא בשם הפרטי על פי רוב. והקשר פתוח, נינוח וגמיש. במעבר לבית הספר המפגש עם מגוון דמויות: מחנכת, מורות מקצועיות, מנהלת, מזכירה, שומר וכו מחייבת את הילד/ה בלמידת קודים שאינם נלמדים אלא רק בבית הספר של החיים.

קבלת סמכות

היכולת של הילד להישמע, ליישם ולכבד כללים, חוקים והוראות מהצוות. להתמודד עם השפה החדשה ולהגיב לה באופן מותאם. תחום זה נושק גם ליכולת דחיית סיפוקים וליכולת הפרגמאטית. מרות והבת מהות הסמכות היא בסיס לחיבור למסורת בכלל וללמידה בפרט. ילד שאינו מציית למבוגרים, בודק את הגבול ומתקשה להפנים את הסמכות יתקשה בהרבה מהתחומים. גם התחום הקלאסי של כיתה א': "קריאה" דורש רמות של ציות וקבלת סמכות. ק"ו הקניית ההרגלים.

אתי רוזנצווייג • קריאת כיוון

תכנון ומימוש תהליכי טיפול ואבחון

etikivun@gmail.com | www.eti-kriatkivun.co.il | 058-326-4443

נורות איתות אדומות:

- ילד בעל מצבי רוח קיצוניים, מרבה לבכות,
- קושי בדחיית סיפוקים
- סף תסכול נמוך, בעל עמדה ביקורתית
- מתקשה לשבת ולהתרכז לאורך זמן
- אינו מקבל מרות
- אינו מרוצה מהתוצרים של עצמו
- אינו יודע להפסיד בכבוד.

טיפים להכנה נכונה:

חינוך נכון אינו מתחיל בחופש לפני א' אלא בחופשת הלידה. דחיית סיפוקים, בניית אישיות יציבה, עצמאית, שמחה וחיובית, קבלת הסמכות ופיתוח יכולת הקשב והשליטה העצמית הם תחומים אותם יש לפתח לאט ובהדרגה לאורך זמן.

ובכל זאת....

- משימות, ופעילויות במטבח, בחצר וכדומה - הכוללות מספר פרטים, תוך מתן עצמאות ואחריות לתוצאה. שבחים על היכולות, הכישורים והתכונות המיוחדות. התמודדות עם הצורך בדחיית סיפוקים, מצבי קונפליקט ופתרון בעיות
- קשב- הקשבה לסיפורים, משחקים קופסא [מלמד גם להפסיד בכבוד!], ביצוע חוברות עבודה מאריכים את טווח הקשב.
- חיזוק הסמכות במשפחה- ירגילו את הילד להאזין לשפה ולכבד אותה.
- הכנה- להכיר לו את החברים העתידיים, את מבנה בית הספר, לספר לו על סדר היום, הדמויות השונות, מהות המקום והאווירה וזאת בנועם ובעדינות, יכינו אותו למפגש האמיתי.

אם עדיין אתם מתלבטים, הרימו טלפון להתייעצות 058-326-444-3

או כתבו לי etikivun@gmail.com כי מחשבה לפני תסייע לכם לעשות את המיטב עבור ילדיכם.

בהצלחה רבה, אתי רוזנצווייג- קריאת כיוון